

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 15Csp/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120311974
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Pondelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:6120311974.5

Uznesenie

U Z N E S E N I E

Okresný súd Levice v spore žalobcu: Inkasáreň s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 35 777 974, zastúpená advokátkou: Mgr. Zuzanou Bírovou, advokátska kancelária so sídlom Americká 2, 831 02 Bratislava – Nové Mesto, IČO: 30 849 837, proti žalovanej: neb. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., o zaplatenie 70,70 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

rozhodol:

- I. P o k r a č u j e v prerušenom konaní.
- II. Konanie z a s t a v u j e.
- III. Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenu pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „upomínací súd“) dňa 05.06.2020 a postúpenou Okresnému súdu Levice (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) dňa 15.02.2021, domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu 70,70 Eur s príslušenstvom.
2. V priebehu konania súd zistil, že žalovaná dňa XX.XX.XXXX zomrela, z ktorého dôvodu súd následne uznesením č.k. 15Csp/16/2021-151 zo dňa 05.01.2022 konanie prerušil do právoplatného skončenia dedičského konania po žalovanej, vedeného okresným súdom pod sp.zn. 7D/226/2021.
3. Z pripojenej kópie rozhodnutia z dedičského konania má súd preukázané, že toto bolo právoplatne ukončené dňa 02.02.2023, ktorého dňa nadobudlo právoplatnosť uznesenie okresného súdu, vydaného prostredníctvom povereného notára, č. k. 7D/226/2021-26, Dnot 350/2021 zo dňa 21.12.2022. Predmetným uznesením súd konanie o dedičstve zastavil, keďže bolo zistené, že poručiiteľka zanechala iba majetok nepatrnej hodnoty. Druhým výrokom súd rozhodol, že majetok nepatrnej hodnoty vydáva osobe, ktorá sa postarala o pohreb poručiiteľky (kópia uznesenia č. k. 7D/226/2021-26 zo dňa 21.12.2022 v spise na č.l. 164).

4. Podľa § 61 zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

5. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

6. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

7. Podľa § 63 ods. 2 CSP, v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

8. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

9. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 7 zákona č. 40/1964 Zb., v znení neskorších predpisov, Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jeho smrť inak. Za mŕtveho súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

11. Podľa § 8 OZ, spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva ani vyhlásením manželstva za neplatné.

12. Fyzické osoby nadobúdajú spôsobilosť mať práva a povinnosti v zásade narodením. Výnimočne túto spôsobilosť môže nadobudnúť aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Spôsobilosť mať práva a povinnosti zanikne okamihom smrti fyzickej osoby. Pre konanie je rozhodné, či osoba označená ako strana sporu mala spôsobilosť v čase, keď bol podaný návrh, prípadne či táto osoba spôsobilosť byť stranou sporu nestratila počas konania.

13. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že označená žalovaná v priebehu konania v dôsledku smrti stratila spôsobilosť na práva a povinnosti, teda nemá ani procesnú subjektivitu. V súlade s citovanou zákonnou úpravou CSP súd preto posudzoval, či je potrebné toto konanie zastaviť, resp. či v ňom možno pokračovať.

14. Podľa § 470 ods. 1 OZ, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

15. Občiansky zákonník vychádza pri úprave dedenia zo zásady univerzálnej sukcesie, podľa ktorej dedič smrťou poručiteľa vstupuje do jeho majetkovoprávných vzťahov v celom rozsahu, čo znamená, že vstupuje nielen do jeho práv, ale zároveň aj do povinnosti poručiteľa. Keďže dedenie však nemá byť pre dediča majetkovým rizikom, dedič zodpovedá za pasíva dedičstva iba do výšky nadobudnutého dedičstva. V prípade, ak poručiťel nezanechal žiadny majetok, dedenie ale nenastupuje a súd dedičské konanie zastaví podľa § 187 ods. 1 CMP. Obdobne je tomu aj v prípade, ak poručiťelovi zostane len nepatrný majetok, ktorý súd vydá tomu, kto sa postaral o pohreb poručiteľa. Aj v tomto prípade je dedičské konanie zastavené s tým, že nepatrný majetok sa už nezaraďuje do aktív. Súd dedičské konanie zastaví podľa § 188 ods. 1 CMP, čo bol prípad aj dedičského konania po nebohej žalovanej.

16. Podľa rozhodnutia NS ČSSR uverejneného v zborníku smerníc, usnesení, rozborů a zhodnocení soudní praxe NS 1965 -1967, sv. I, str. č. 532 – za dlhy poručiteľa nezodpovedá ten, ktorému bol vydaný

nepatrený majetok poručiťľa. Ten kto sa postaral o poručiťľov pohreb nie je dedičom a nenadobudol dedičstvo v zmysle ustanovenia § 470 OZ.

17. Z výsledku dedičského konania po nebohej žalovanej je zrejmé, že toto bolo zastavené z dôvodu existencie len nepatrného majetku poručiťľky vydaného osobe, ktorá sa postarala o pohreb poručiťľky.

18. K právoplatnému skončeniu dedičského konania po neb. žalovanej došlo po tom, ako súd rozhodol o prerušení konania. Okresný súd preto prvým výrokom rozhodol o pokračovaní v tomto konaní.

19. Procesná subjektivita je jednou z podmienok konania (§ 161 ods. 1 CSP), pričom súd v priebehu celého konania z úradnej moci skúma (okrem iného) aj, či strany sporu majú spôsobilosť byť stranou sporu a ak ju stratili, či možno v konaní pokračovať, alebo je potrebné konanie zastaviť. V tomto prípade spôsobilosť byť stranou sporu stratila žalovaná v priebehu konania. Z výsledku dedičského konania je zrejmé, že žalovaná zanechala len majetok nepatrnéj hodnoty, ktorý ale nie je dedičstvom podľa § 470 OZ. Takto zistený majetok nepatrnéj hodnoty bol vydaný osobe, ktorá sa postarala o pohreb poručiťľky, pričom takýto subjekt ale nie je možné považovať za dediča.

20. S prihliadnutím na právoplatné rozhodnutie v dedičskej veci po nebohej žalovanej je zrejmé, že po poručiťľke (nebohá žalovaná) neexistujú právni nástupcovia (dedič/dedičia), ktorí by vstúpili do jej práv a povinností univerzálnou sukcesiou a ktorí by mohli v tomto konaní vystupovať namiesto nebohej žalovanej. Uvedené spôsobilo nedostatok podmienky konania – neexistencia druhej strany sporu, ktorý nedostatok nemožno odstrániť. Okresný súd preto toto konanie zastavil podľa § 161 ods. 2 CSP. Tu súd poukazuje aj na rovnaký právny názor vyslovený okresným súdom v rozhodnutí č. k. 7C/60/2019 - 43 zo dňa 09.04.2020, ktoré rozhodnutie bolo potvrdené Krajským súdom Nitra uznesením č. k. 7Cop/105/2020 -77 zo dňa 30.10.2020, právoplatným dňa 12.02.2021 (v tomto prípade bolo dedičské konanie zastavené podľa § 187 ods. 1 CMP).

21. Podľa § 256 ods.1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

22. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Keďže konanie bolo zastavené z dôvodu úmrtia žalovanej v priebehu konania, možno mať zato, že zastavenie konania nezavinila žiadna strana sporu. Súd preto s prihliadnutím na túto špecifickú procesnú situáciu o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 257 CSP a teda nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnej strane sporu.

24. O vrátení súdneho poplatku rozhodne súd samostatným uznesením.

Poučenie:

P O U Č E N I E :

Proti I. výroku tohto uznesenia odvolanie n i e j e prípustné.

Proti II. a III. výroku tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

V Leviciach, dňa 24. októbra 2023
sudkyňa

Mgr. Mariana Pondelová